



ADİYAMAN YATIRIM ORTAMI

Kalkınmanın Yolu İpekyolu

Ağustos, 2021



1. İl ekonomisinin genel görünümü:

Tablo 1. Adıyaman GSYİH Sektörel Dağılımı

Adıyaman İl bazında gayrisafi yurt içi hasıla, iktisadi faaliyet kollarına (A10) göre, cari fiyatlarla (1000 TL)			
	2017	2018	2019
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	1.518.141	2.076.499	1.816.531
Sanayi	1.534.767	1.995.639	2.543.132
İmalat sanayi	885.189	1.061.391	1.356.458
İnşaat	839.865	812.294	594.525
Hizmetler	1.436.976	1.778.507	2.068.755
Bilgi ve iletişim	46.185	37.860	43.375
Finans ve sigorta faaliyetleri	180.368	194.063	238.193
Gayrimenkul faaliyetleri	1.005.359	1.145.619	1.268.163
Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri	308.155	346.609	386.943
Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2.188.783	2.811.790	3.489.085
Diğer hizmet faaliyetleri	136.743	166.011	203.979
TOPLAM	10.080.530	12.426.282	14.009.139

Kaynak: TÜİK

Gayri safi yurtiçi hâsıla, iktisadi gelişmişlik düzeyinin en önemli göstergelerinden biridir. Adıyaman gayri safi yurtiçi hasılası Türkiye toplamının binde 3'ünü oluşturmaktadır. İktisadi faaliyet kodlarına göre bakıldığında, kente en fazla değerin sırasıyla kamu, sanayi ve hizmetler alanında yaratıldığı görülmektedir.



Tablo 2. Adıyaman GSYİH Sektörel Dağılımı (%)

Adıyaman İl bazında gayrisafi yurt içi hasıla, iktisadi faaliyet kollarına (A10) göre, cari fiyatlarla (%)			
	2017	2018	2019
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	15,1	16,7	13,0
Sanayi	15,2	16,1	18,2
İmalat sanayi	8,8	8,5	9,7
İnşaat	8,3	6,5	4,2
Hizmetler	14,3	14,3	14,8
Bilgi ve iletişim	0,5	0,3	0,3
Finans ve sigorta faaliyetleri	1,8	1,6	1,7
Gayrimenkul faaliyetleri	10,0	9,2	9,1
Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri	3,1	2,8	2,8
Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	21,7	22,6	24,9
Diğer hizmet faaliyetleri	1,4	1,3	1,5
TOPLAM	100	100	100

Kaynak: TÜİK

“Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri” Adıyaman ili GSYİH içinde %24,9 paya sahiptir. Sanayi sektörünün payı %18,2 ve hizmetler sektörünün payı %14,8’dir.

Tablo 3. Adıyaman Yıllara Göre İhracat ve İthalat Değişimi

Adıyaman İthalat İhracat (1000 USD)			
	İthalat	İhracat	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
2013	47.060	100.376	213
2014	56.103	339.028	604
2015	44.987	548.636	1.220
2016	53.069	344.303	649
2017	86.507	137.788	159
2018	47.771	85.269	178
2019	42.078	67.278	160
2020	67.091	68.957	103

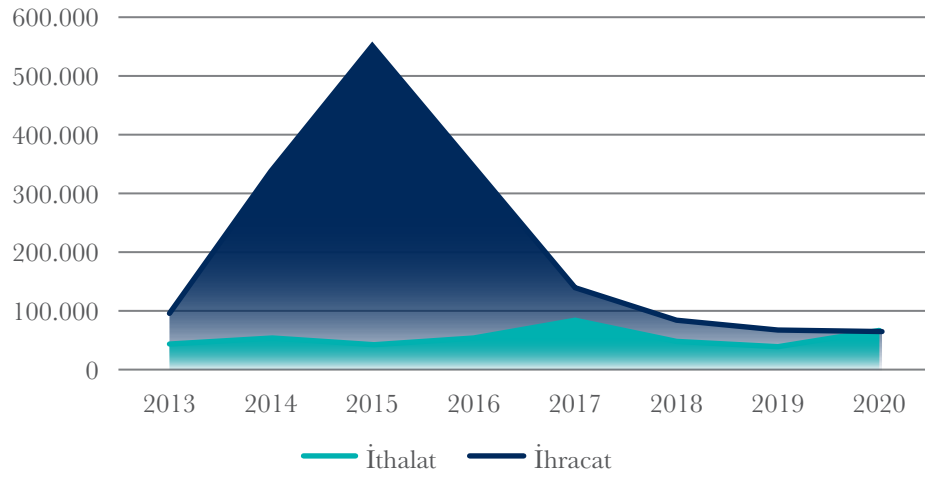
Kaynak: TÜİK

ADIYAMAN YATIRIM ORTAMI



Adıyaman'ın dış ticaret verileri incelendiğinde, ihracatın yıllar itibariyle değişken olduğu görülmektedir. 2015 yılında 549 Milyon Dolar ihracat gerçekleştiren Adıyaman, 2020 yılında 69 Milyon Dolar ihracat gerçekleştirmiştir. İlin ithalatı ise 2013-2020 döneminde 40-86 Milyon Dolar arasında bir değere sahiptir. Adıyaman'da ihracatın ithalatı karşılama oranı %100'ün üzerindedir. Yani Adıyaman, yaptığı ithalattan daha fazla ihracat yapmaktadır.

Şekil 1. Adıyaman Yıllara Göre İhracat ve İthalat Grafiği



Adıyaman'ın ihracatı değişken, ithalatı ise istikrarlı bir görüntü çizmektedir.

Adıyaman En Çok İhraç Edilen 10 Ürün (1000 USD)			
	2018	2019	2020
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	26.147	27.390	72.267
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	22.403	10.504	13.908
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	10.789	14.578	10.557
Tekstil ve Hammaddeleri	6.899	4.243	3.670
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	2.886	2.985	1.260
Elektrik Elektronik	2.958	378	1.086
Makine ve Aksamları	1.002	1.664	1.001
Çelik	85	1.233	620
Demir ve Demir Dışı Metaller	271	699	409
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	196	535	319

Kaynak: TİM





Adıyaman'ın en çok “Hazırgiyim ve Konfeksiyon” ürünleri ihraç ettiği görülmektedir. En çok ihraç edilen ikinci ürün “Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri” ve üçüncü ürün “Kimyevi Maddeler ve Mamulleri”dir. (Not: İhracat değerleri TÜİK, ihraç edilen ürün grupları ise TİM verilerine dayanmaktadır. İhracatçı firmanın hangi birliğe üye olduğu, kanuni merkezinin hangi ilde olduğu gibi hususlarda farklı metodoloji uygulandığından ihracat toplamı farklı görülebilmektedir.)

Tablo 5. Adıyaman En Çok İhracat Yapılan İlk 10 Ülke

Adıyaman En Çok İhracat Yapılan İlk 10 Ülke					
2020		2019		2018	
Ülke	İhracat (1000 USD)	Ülke	İhracat (1000 USD)	Ülke	İhracat (1000 USD)
KAZAKİSTAN	18.429	İRAN	11.931	İRAK	16.747
İSPANYA	11.572	İSPANYA	10.386	BİRLEŞİK DEVLETLER	7.769
İRAN	7.894	KAZAKİSTAN	4.438	İRAN (İSLAM CUM.)	7.718
KIRGIZİSTAN	7.138	İTALYA	4.022	FRANSA	6.624
ALMANYA	5.023	İRAK	3.990	İTALYA	5.602
BİRLEŞİK KRALLIK	3.977	KIRGIZİSTAN	3.183	HOLLANDA	5.296
HOLLANDA	3.353	BİRLEŞİK KRALLIK	2.842	DANİMARKA	3.006
BELARUS	3.337	FRANSA	2.832	İSPANYA	2.621
İRAK	2.906	HOLLANDA	2.510	BELÇİKA	1.959
İTALYA	2.721	ALMANYA	2.493	BİRLEŞİK KRALLIK	1.713

Kaynak: TİM

Adıyaman'ın en çok ihracat yaptığı ülkelerin yıllar itibarıyla değiştiği görülmektedir. 2020 yılında ihracatın %18'i Kazakistan'a %11'i İspanya'ya yapılmıştır.

ADİYAMAN YATIRIM ORTAMI





Tablo 6. Adıyaman Girişim Sayısı

Adıyaman Girişim Sayıları			
	2015	2017	2019
A. (Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık)	143	205	250
B. (Madencilik ve Taş Ocakçılığı)	39	36	49
C. (İmalat)	2.086	2.203	2.346
D. (Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı)	60	44	56
E. (Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri)	22	27	29
F. (İnşaat)	960	1.100	1.213
G. (Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı)	7.375	7.830	8.443
H. (Ulaştırma ve Depolama)	3.551	3.555	3.746
I. (Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri)	1.501	1.647	1.793
J. (Bilgi ve İletişim)	186	157	142
K. (Finans ve Sigorta Faaliyetleri)	69	75	87
L. (Gayrimenkul Faaliyetleri)	110	141	175
M. (Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler)	654	748	856
N. (İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri)	180	197	210
P. (Eğitim)	102	117	132
Q. (İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri)	70	85	136
R. (Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor)	312	335	367
S. (Diğer Hizmet Faaliyetleri)	1.901	1.997	2.450

Kaynak: TÜİK

Girişim sayısı incelendiğinde, Adıyaman’da en fazla girişimin “Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı” sektöründe, daha sonra “Ulaştırma ve Depolama” faaliyetlerinde olduğu görülmektedir. İmalat girişim sayısı 2019 yılında 2.346’dır ve en fazla girişimin olduğu dördüncü sektördür.

2019 Yılı Sanayi Durum Raporu’na göre Adıyaman ilinde sanayi işletmelerinin sektörel dağılımı incelendiğinde; ilk sırada %22,40 ile gıda ürünleri, ikinci sırada %16,09 ile elektrik, gaz ve buhar üretimi, üçüncü sırada ise %13,56 ile giyim eşyaları sektörlerinin yer aldığı görülmektedir.



Tablo 7. Sanayi Kapasite Raporlarına Göre Adıyaman'da En Çok Kodlanan 5 Faaliyet

Sanayi Kapasite Raporlarına Göre Adıyaman'da En Çok Kodlanan 5 Faaliyet		
Kodu	Açıklama	Kapasite Rapor Sayısı
14.14	İç giyim eşyası imalatı	41
14.13	Diğer dış giyim eşyaları imalatı	32
35.11	Elektrik enerjisi üretimi	19
13.10	Tekstil elyafının hazırlanması ve bükülmesi	18
14.19	Diğer giyim eşyalarının ve giysi aksesuarlarının imalatı	17

Kaynak: TOBB

TOBB verilerine göre Adıyaman'da sanayi kapasite raporuna sahip işletmelerde tekstil ve giyim eşyası imalatının ön plana çıktığı görülmektedir.

- **İşgücünün, insan kaynağının mevcut durumu, kalitesi**

Tablo 8. Adıyaman Nüfusu

Adıyaman Nüfusu	
2013	597.184
2014	597.835
2015	602.774
2016	610.484
2017	615.076
2018	624.513
2019	626.465
2020	632.459

Kaynak: TÜİK

Adıyaman'ın nüfusu 2020 yılı itibariyle 632.459'dur. Adıyaman'ın net göç hızı, verilerin bulunduğu son 13 yıldır eksi değerdedir. Yani Adıyaman göç vermektedir. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü verilerine göre Adıyaman'da geçici koruma statüsü altında 22.470 Suriyeli bulunmaktadır. Kayıtlı Suriyeli nüfusu ile il nüfusunun karşılaştırmalı yüzdesi Adıyaman için %3,56 iken Gaziantep için %21,76 ve Kilis için %74,47'dir.

ADİYAMAN YATIRIM ORTAMI





Tablo 9. İşgücüne Katılma ve İşsizlik Oranı

	TRC1 İşgücüne Katılma Oranı (%) (15-64 Yaş)	TRC1 İşsizlik Oranı (%) (15-64 Yaş)	Türkiye İşgücüne Katılma Oranı (%) (15-64 Yaş)	Türkiye İşsizlik Oranı (%) (15-64 Yaş)
2014	46,5	8,1	55,1	10,1
2015	46,6	10,1	56,1	10,5
2016	48,9	14,5	57	11,1
2017	50,5	15,3	58	11,1
2018	50,6	13	58,5	11,2
2019	51,6	15,5	58,5	14
2020	51,5	13,2	54,9	13,4

Kaynak: TÜİK

TÜİK işgücü ve istihdam verileri bölgesel düzeyde açıklanmaktadır. Buna göre Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerini kapsayan TRC1 Bölgesi'nin işsizlik oranı Türkiye ortalamasından yüksek, işgücüne katılma oranı Türkiye ortalamasından düşüktür.

Tablo 10. Adıyaman Faaliyet Gruplarına Göre Sigortalı Çalışan Sayısı, 2020

Sektör	Çalışan Sayısı
İmalat	10.604
Toplan ve perakende Ticaret	1.896
İnşaat	1.356
Ulaştırma ve Depolama	1.239
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	996
İdari ve Destek Hizmeti Faaliyetleri	735
Konaklama ve Yiyecek Hizmet Faaliyetleri	637
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	601
Eğitim	435
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretim ve Dağıtım	408
Diğer Hizmet Faaliyetleri	71
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	54
Gayrimenkul Faaliyetleri	23
TOPLAM	19.055

Kaynak: Adıyaman İŞKUR



2020 İŞKUR verilerine göre Adıyaman'da işyerlerinde zorunlu sigortalı çalışan sayısı 19.055'tir. Bunun 14.293'ü erkek, 4.760'ı kadındır. Çalışanların %75'inin erkek, %25'inin kadın olduğu görülmektedir. Sigortalı çalışanların faaliyet gruplarına bakıldığında sigortalı çalışan sayısının imalat alanında yoğunlaştığı görülmektedir.

2020 yılı Adıyaman İşgücü Piyasası Raporu'na göre çalışanların %55'i imalat sektöründe çalışmaktadır. İŞKUR verilerine göre Adıyaman'da sanayi sektöründe istihdam edilen çalışanların %37,52'si giyim eşyaları, %23,42'si tekstil ürünler, %9,19'u ham petrol ve doğalgaz üretim sektöründe istihdam edilmektedir.

İŞKUR verilerine göre Türkiye'de aktif çalışanların il nüfusuna oranı %26,9 iken Adıyaman'da %17,3'tür. Yani ilde kayıtlı istihdamının çok yaygın olmadığı söylenebilir.

2020 yılı Adıyaman İşgücü Piyasası Raporu'na göre açık işler için işverenlerin aradığı asgari eğitim düzeyi %27,6 "eğitim düzeyi önemli değil" ve %59,9 "Genel Lise Mezunu"dur. İşverenlerin nitelikli çalışan yerine emek yoğun işçi aradığı görülmektedir.

2020 yılı Adıyaman İşgücü Piyasası Raporu'na göre aranan meslekler arasında en çok tekstil sektöründe çalışacak makineci, iplik operatörü ve ütücü yer almaktadır.

- **İldeki iş ve yatırım ortamının mevcut durumu, ilin yatırım çekme performansı**

Tablo 11. Adıyaman Sanayi Kapasite Raporu Sayısı

Adıyaman Sanayi Kapasite Raporu Sayısı	
2018	231
2019	236
2020	257

Kaynak: TOBB

TOBB verilerine göre 2020 yılı için Adıyaman'ın sanayi kapasite rapor sayısı 257'dir. Nüfusu Adıyaman'ın 3,3 katı olan Gaziantep'te 11 katı sanayi kapasite raporu mevcuttur.

Tablo 12. Adıyaman Sanayi Kapasite Raporu Olan Tesislerde Çalışan Sayısı

Adıyaman Sanayi Kapasite Raporu Olan Tesislerde Çalışan Sayısı	
2018	9.250
2019	9.432
2020	10.776

Kaynak: TOBB

TOBB verilerine göre 2020 yılı için Adıyaman'ın sanayi kapasite raporu olan tesislerde çalışan sayısı 10.776'dır.

ADİYAMAN YATIRIM ORTAMI





Tablo 13. Adıyaman Yatırım Teşvik Verileri

	Yatırım Teşvik Belge Adedi	Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)	İstihdam
2015	50	210	1.638
2016	62	353	1.194
2017	101	1.175	5.582
2018	33	186	3.706
2019	56	229	4.204
2020	53	960	3.366

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

TOBB verilerine göre 2020 yılı için Adıyaman'ın sanayi kapasite raporu olan tesislerde çalışan sayısı 10.776'dır. 2020 yılında 53 yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş olup, toplam sabit yatırım tutarı 960 Milyon TL, toplam istihdam 3.366 kişidir. Adıyaman'da 2015-2020 döneminde yatırım teşvik kapsamında yapılan sabit yatırım tutarı istikrarlı değildir.

• **İldeki başat işletmeler, sektörleri, il ekonomisine katkıları**

2019 Yılı Sanayi Durum Raporu'na göre sanayi işletmelerinin %22,4'ü gıda ürünleri işletmesi, %21,45'i tekstil (giyim eşyaları+tekstil ürünleri) işletmeleri, %16'sı elektrik gaz ve buhar işletmesidir.

İSO 1000 verilerine göre Adıyaman'ın 1000 büyük sanayi kuruluşu listesinde yer alan bir şirketi bulunmamaktadır.

Adıyaman ilinde çalışan sayısına göre ilk 5 büyük işletme şunlardır:

- Sanko Tekstil İşletmeleri A.Ş. Adıyaman Şubesi
- İnternet Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Güney Yıldızı Petrol Ürünleri Sondaj Müh. A.Ş.
- Ekspres Tekstil San. Tic. A.Ş. Adıyaman Şubesi
- Saftat Gıda Tekstil Petrol Sanayi ve Ticaret A.Ş.

• **İldeki başat sektörler ve (varsa) kümeler ile bunların performansı**

TRC1 Bölge Planı'nda Adıyaman için kümelenme potansiyeli taşıyan sektörleri şu şekilde belirtilmiştir; hazır giyim, petrol ve türevleri imalatı, mermer ürünleri imalatı, turizm ve organik tarım.



- **İl ekonomisinin Ar-Ge ve yenilik potansiyeli**

Tablo 14. Adıyaman Patent ve Faydalı Model Başvuru Sayısı

	Patent Başvuru Sayısı / İl Sıralaması	Faydalı Model Başvuru Sayısı / İl Sıralaması
2020	15 (42. sıra)	6 (52. sıra)
2019	12 (44. sıra)	3 (50. sıra)
2018	5 (59. sıra)	0

Kaynak: TPE

Türk Patent Enstitüsü verilerine göre 2020 yılında Adıyaman'da patent başvuru sayısı 15, faydalı model başvuru sayısı 6'dır. 100 bin kişiye düşen patent sayısı Türkiye'de 8,96 iken Adıyaman'da 0,01'dir. 100 bin kişiye düşen marka sayısı Türkiye'de 128,7 iken Adıyaman'da 20,8'dir. Adıyaman'ın sınai ve mülkiyet haklarında Türkiye ortalamasının oldukça altında olması, ilin katma değerli üretim yapamamasının bir göstergesidir.

İlde San-Tez projesi, teknolojik ürün deneyim belgesi ve Teknogirişim Sermaye Desteği başvurusu çok düşüktür. Adıyaman'da özel sektöre ait 3 AR-GE merkezi bulunmaktadır. Bunlar VETAL Hayvan Sağlığı Ürünleri A.Ş., Dicle Tekstil A.Ş. ve GTC Güneş Sanayi A.Ş.'dir.

- **İldeki girişimcilik ekosisteminin mevcut durumu, girişimcilik performansı**

Tablo 15. Adıyaman Toplam Girişim Sayısı

	Adıyaman Toplam Girişim Sayısı
2017	20.499
2018	21.487
2019	22.480

Kaynak: TÜİK

TÜİK verilerine göre 2019 yılında Adıyaman'da girişim sayısı 22.480'dir. Adıyaman'ın nüfusu Türkiye nüfusunun %0,76'sı iken girişim sayısı Türkiye'deki toplam girişim sayısının ancak %0,5'i kadardır.

Tablo 16. Adıyaman Gelir Vergisi Mükellef Sayısı

	Adıyaman Gelir Vergisi Mükellef Sayısı
2018	7.057
2019	7.352
2020	8.244

Kaynak: GİB

ADİYAMAN YATIRIM ORTAMI





Gelir İdaresi Başkanlığı verilerine göre 2020 yılında Adıyaman'da gelir vergisi mükellef sayısı 8.244'tür. Gaziantep'in nüfusu Adıyaman'ın nüfusunun 3,3 katı iken gelir vergisi mükellef sayısı yaklaşık 6 katıdır.

Tablo 17. Adıyaman Kurumlar Vergisi Faal Mükellef Sayısı

Adıyaman Kurumlar Vergisi Faal Mükellef Sayısı	
2018	2.300
2019	2.338
2020	2.493

Kaynak: GİB

Gelir İdaresi Başkanlığı verilerine göre 2020 yılında Adıyaman'da kurumlar vergisi faal mükellef sayısı 2.493'tür. Gaziantep'in nüfusu Adıyaman'ın nüfusunun 3,3 katı iken kurumlar vergisi faal mükellef sayısı yaklaşık 7 katıdır.

Bu veriler, Adıyaman'da girişimciliğin yeteri kadar güçlü olmadığını göstermektedir.

Adıyaman Üniversite'nde hâlihazırda kuluçka merkezi, teknopark bulunmamaktadır. Teknopark kuruluş aşamasındadır.

- İlde bulunan sanayi altyapıları ve mevcut durumları**

Tablo 18. Adıyaman OSB İstatistikleri

	OSB Alanı (Ha)	Toplam Sanayi Parseli	Tahsis Edilen Sanayi Parseli	Boş Sanayi Parseli	İnşaat Halindeki Sanayi Parseli	Üretimdeki Sanayi Parseli
Adıyaman Merkez OSB	291	151	149	2	15	127
Adıyaman Besni	124	47	25	22	1	16
Adıyaman Gölbaşı OSB	110	37	27	10	1	11
Adıyaman Kahta OSB	96	73	57	16	9	44
Adıyaman Mermer İhtisas OSB	83	50	0	50	0	0

Kaynak: OSBÜK, 2021

Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) verilerine göre Adıyaman'da 5 OSB bulunmaktadır.



Adıyaman Merkez Organize Sanayi Bölgesi

İlk çalışmalar 1991 yılında başlamış ve 16/03/2001 tarihinde 92 sicil numarası ile onaylanmıştır. Tevsi alanı ile birlikte 291 hektar alanda Bakanlık kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de toplam 150 parsel bulunmaktadır. Bu parsellerin üçü hariç tamamı yatırımcılara tahsis edilmiştir. 112 tesis üretimde, 12 tesis inşaat aşamasındadır. Atık su arıtma tesisi yapım işi ihalesi 02/10/2014 tarihinde yapılmış inşaatı tamamlanmıştır.

Adıyaman Besni Organize Sanayi Bölgesi

İlk çalışmalar 2005 yılında başlamış ve 09/06/2005 tarihinde 230 sicil numarası ile onaylanmıştır. 124 hektar alanda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de toplam 50 parsel oluşturulmuştur. Bunlardan 25 parsel yatırımcılara tahsis edilmiştir. 10 tesis üretimde, 3 tesis inşaat aşamasındadır.

Adıyaman Gölbaşı Organize Sanayi Bölgesi

İlk çalışmalar 2005 yılında başlamış ve 30/12/2005 tarihinde 237 sicil numarası ile onaylanmıştır. 110 hektar alanda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de toplam 39 parsel oluşturulmuştur. Yatırımcılara tahsis edilen 19 parselde 4 tesis faaliyete geçmiş olup bir tesisin inşaatı devam etmektedir. Gölbaşı OSB'de 165 kişi istihdam edilmektedir. I. etapta 50 ha alanın kamulaştırma çalışmaları tamamlanmıştır. II. etap genişletme projesi için çalışmalara başlanmıştır.

Adıyaman Kahta Organize Sanayi Bölgesi

İlk çalışmalar 2008 yılında başlamış ve 03/03/2008 tarihinde 259 sicil numarası ile onaylanmıştır. 160,5 hektar alanda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de 75 parsel oluşturulmuştur. 56 parsel yatırımcılara tahsis edilmiştir. Arsa tahsisi yapılan parsellerde 26 tesis faaliyete geçmiş olup, 14 tesisin inşaatı devam etmektedir. 19 parsel henüz tahsis edilmemiştir. Kâhta OSB'de 1701 kişi istihdam edilmektedir. Kâhta OSB'de I. etap altyapı çalışması tamamlanmıştır.

Mermer İhtisas OSB

Adıyaman ili merkez Örenli Mahallesi Şabi Mevkii'nde 83,3 ha büyüklüğünde bir alan Mermer İhtisas OSB yeri olarak uygun görülmüş; bunun 320.000 m²'si hazine arazisi, geriye kalan 580.000 m²'si ise şahıslara aittir. 22 Aralık 2017 tarihi itibarıyla OSB tüzel kişilik kazanmıştır, kamulaştırma işlemlerine başlanarak bir an önce mermer yatırımcılarının istifadesine sunulacaktır.

- **İldeki yabancı yatırım mevcudiyeti, sektörel dağılımı**

Adıyaman'da yabancı sermaye yatırımı bulunmamaktadır.

- **YATIRIM FIRSATLARI**

İpekyolu Kalkınma Ajansı, Adıyaman İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi Dökümanı kapsamında anket çalışması yapmıştır. Ankete katılan toplam 42 katılımcının 39'u lokomotif sektör olarak tekstil/konfeksiyon, 32'si gıda/tarım ve 28'i maden/mermer sanayisini göstermiştir. Yine bu anket çalışmasına göre Ankete katılan toplam 42 katılımcının 28'i maden/mermer/seramik sanayisini, 25'i gıda/tarım ve 19'u mobilya/inşaat sanayisini gelişen sektör olarak göstermiştir.



Adıyaman'da hazır giyim imalatçıları, fason yani siparişe dayalı üretim gerçekleştirmektedir. Üretim, başka firmaların siparişine bağlıdır. Firmaların finansman yapısı güçlenirse markalaşma, tasarım, reklam, kalite belgeleri temini ve katma değerli üretim süreçleri gerçekleşebilir. Bu durum, Adıyaman'da hazır giyim tekstil markalarının ortaya çıkış fırsatı bulunmaktadır.

Adıyaman'ın ulaşım yollarının iyileştirilmesi ile Adıyaman'ın ekonomik faaliyetlerini desteklemesi beklenmektedir.

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ VE ADIYAMAN

Yatırım Teşvik Sisteminin Amacı

Kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesi, üretim ve istihdamın artırılması, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve Ar-Ge içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesi, uluslararası doğrudan yatırımların artırılması, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesidir. Bu amaca bağlı olarak Yatırım Teşvik Sistemi; genel, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımların teşviki uygulamalarından oluşur.

Teşvik Belgesi

Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkânı sağlayan, Karar'ın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen belgedir.

Teşvik Belgesi Müracaatı

Teşvik belgesi müracaatları E-TUYS portalı üzerinden T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne yapılır. Başvuru yapacak firma ve kuruluşlar E-TUYS portalına firmalarının kaydını yaptırarak yetkilendirdiği bir gerçek kişi üzerinden teşvik belgesi başvuru ve diğer süreçleri yönetmesi gerekmektedir. Firma yetkilendirme süreci hakkında daha detaylı bilgi ve yatırım özelinde arama yapabileceğiniz teşvik robotu uygulamasına ekteki linkten ulaşabilirsiniz. (<https://www.yatirimadestek.gov.tr/tesvik-robotu>)

Adıyaman Teşvik Sistemi Destek Unsurları

21 Ağustos 2020 ve 2846 karar sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'a göre Adıyaman, pek çok teşvik çeşidinin sunulduğu 6. Bölge'ye dâhil edilmiştir.

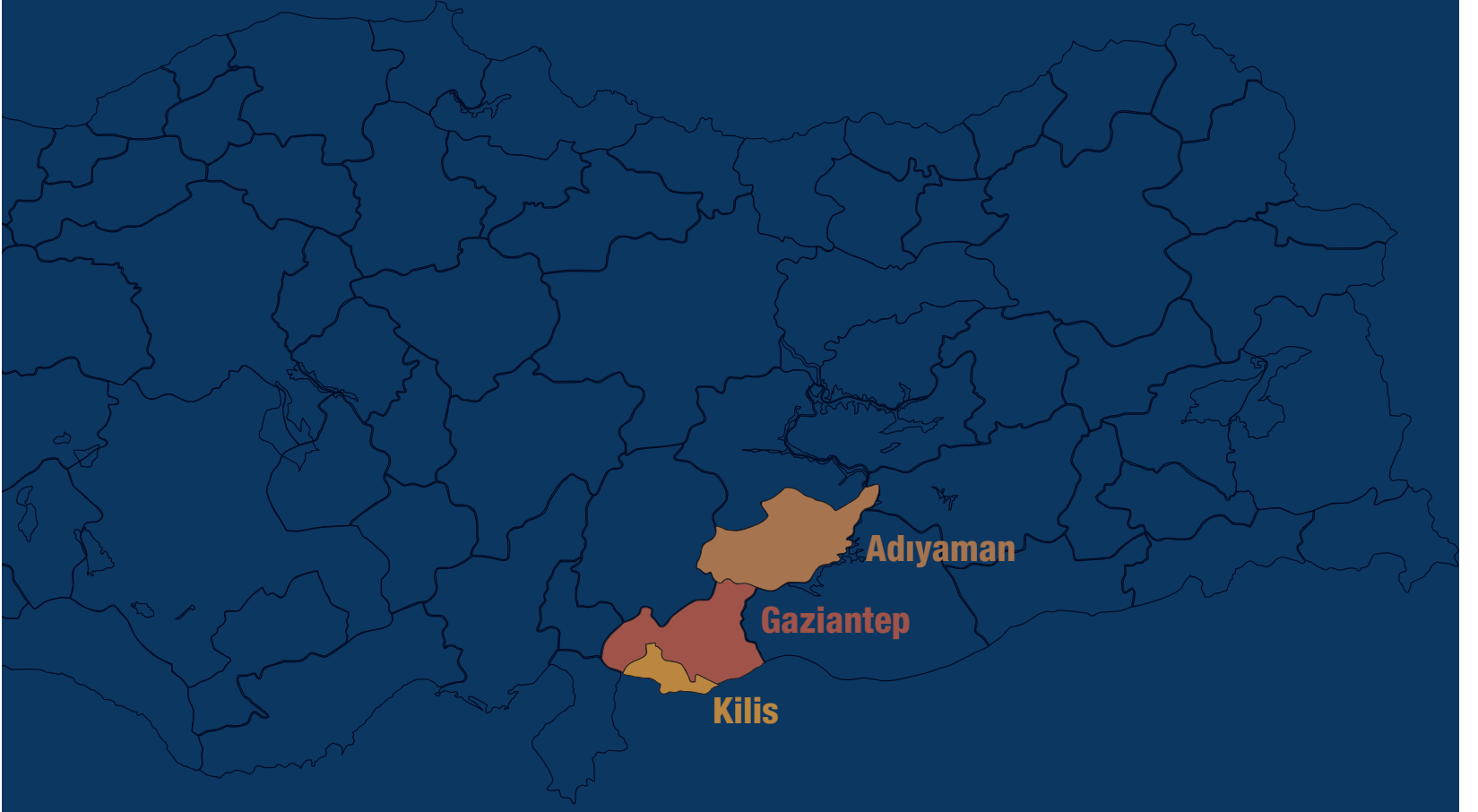
Adıyaman'da yatırımın karakteristiğine bağlı olarak bölgesel destek unsurlarından yararlanan sektörlerin yararlanabileceği destek unsurları alttaki tabloda gösterilmiştir.



Tablo 19. 6. Bölge Teşvik Unsurları

Destek Unsurları	6.Bölge		
	Adiyaman		
KDV İstisnası	VAR		
Gümrük Vergisi Muafiyeti	VAR		
Vergi İndirimi	Yatırma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	50
		OSB İçi	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	OSB Dışı	10 Yıl
		OSB İçi	12 Yıl
Yatırım Yeri Tahsisi	VAR		
Faiz Desteği	İç Kredi	7 Puan	
	Döviz/Döviz Endeksli Kredi	2 Puan	
Sigorta Primi Desteği	VAR		
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	VAR		

Yatırımın sektörüne bağlı olarak asgari yatırım tutarları ve destek unsurları değişiklik göstermektedir. Yatırma destek.gov.tr sitesindeki teşvik robotu üzerinden yatırıma ilişkin bilgileri girerek yapılacak yatırıma ilişkin destek unsurlarını ve teşvik tutarlarını hesaplayabilirsiniz.



T.C.
İpekyolu Kalkınma Ajansı

İncilipınar Mah. Muammer Aksoy Bulvarı
Vakıflar Güven İş Merkezi Kat: 1-2-3 Şehitkâmil/GAZİANTEP

Telefon: 0342 231 07 01/02 • Faks: 0342 231 07 03

E-posta: info@ika.org.tr

Adiyaman Yatırım Destek Ofisi

Alitaşı Mah. Gölbaşı Cad. No:137
Kat: 4 Daire No: 5-6 ADIYAMAN

Telefon: 0416 213 14 44 • Faks: 0416 213 14 45

Kilis Yatırım Destek Ofisi

Şehitler Mah. Cambazlar Sok. No: 9 KİLİS
Tel: 0348 814 51 98 • Faks: 0348 814 51 98